

Załącznik do uchwały Nr ~~XIII/290~~ 290/2009
Rady Miejskiej w Miłakowie
z dnia 21 grudnia 2009 r.

GMINNY PROGRAM
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
I PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII
NA ROK 2010

MIŁAKOWO 2010 r.

I Postanowienia ogólne

Podstawy prawne leczenia odwykowego:

- **Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. Z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)
- **Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 180, poz. 1493)
- **Ustawa o zapobieganiu narkomanii** z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 179, poz. 1485)
- Zarządzenie Nr 11/07 Burmistrza Miłakowa z dnia 14 maja 2007 r. w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na mocy artykułu 21 ust.1 ustawy leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w placówkach leczenia odwykowego i jest bezpłatne. Koszty związane z leczeniem alkoholowych zespołów abstynencyjnych i prowadzeniem psychoterapii pokrywa Narodowy Fundusz Zdrowia (za pacjentów ubezpieczonych i za pacjentów nieubezpieczonych). Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 31 grudnia 1999 r., w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, zasad funkcjonowania i rodzajów zakładów leczenia oraz udziału innych zakładów opieki zdrowotnej w sprawowaniu opieki nad osobami uzależnionymi od alkoholu (Dz. U. z 2000 r., Nr 3, poz. 44 z późn. zm.) zwanego dalej „rozporządzeniem”, określa:

- typy zakładów leczenia odwykowego i ich zadania,
- kwalifikacje personelu wykonującego świadczenia zdrowotne,
- zasady ich współdziałania z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r., w art. 4 ust. 1 stanowi, że „Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy”. Realizacja tych zadań odbywa się na podstawie Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Miejską w Miłakowie. Program ma tendencje rozwojowe i finansowany jest z opłat uzyskanych za wydawane zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

Działania w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień to praca bardzo trudna i długofalowa, dążąca do zmiany nawyków, mająca na celu kształtowanie postaw prozdrowotnych.

Efektywność tej pracy jest trudno mierzalna, gdyż prawidłowo prowadzona efekty może przynieść po latach, w funkcjonowaniu kolejnych pokoleń.

II Stan problemów alkoholowych w Polsce

Posługując się wskaźnikami europejskimi oraz wynikami polskich badań społecznych, liczbę osób uzależnionych w Polsce można oszacować na ok. 860 tys. (w tym 707 tys. to mężczyźni i 153 tys. to kobiety), zaś osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie na ok. 4 mln.

Dane dotyczą tylko osób pełnoletnich.

III Diagnoza problemów uzależnień i przemocy w gminie

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą, którą można diagnozować na podstawie występowania określonych objawów. Zgodnie z obowiązującym w Polsce systemem diagnostycznym, Międzynarodową Klasyfikacją Chorób, Urazów i Przyczyn Zgonów – Edycja X (ICD X), uzależnienie od alkoholu definiowane jest jako zespół właściwości fizjologicznych, emocjonalnych, behawioralnych i poznawczych, które pojawiają się w wyniku wieloletniego używania alkoholu (kod F 10.2).

Do objawów uzależnienia należą:

- silne pragnienie albo poczucie przymusu spożywania alkoholu („głód alkoholu”);
- upośledzona zdolność kontrolowania zachowań związanych z pićem alkoholu (trudności w unikaniu rozpoczęcia picia, w kontrolowaniu ilości wypijanego alkoholu, trudności w picciu do wcześniej założonego poziomu i w zakończeniu picia);
- zmieniona (najczęściej zwiększona) tolerancja alkoholu (tzw. „mocna głowa”) – ta sama dawka alkoholu nie przynosi oczekiwanego efektu, pojawia się stopniowa konieczność zwiększania ich liczby. Przy zmniejszonej tolerancji ta sama dawka alkoholu powoduje szybszy stan upojenia alkoholowego;
- występowanie objawów abstynencyjnych w sytuacji obniżenia poziomu alkoholu we krwi – drżenie mięśniowe, wzmożona potliwość, niepokój, przyspieszone bicie serca, biegunka, mdłości, rozszerzenie źrenic, drażliwość, bezsenność – i leczenie objawów abstynencyjnych przy użyciu niewielkich dawek alkoholu (tzw. klinowanie) lub leków uspakajających i nasennych. W zespole abstynencyjnym mogą pojawić się również powikłania: napady drgawkowe i majaczenie alkoholowe;
- postępujące zaniedbywanie z powodu picia alkoholu alternatywnych źródeł zainteresowań, przyjemności, zwiększona ilość czasu poświęcona na zdobywanie i picie alkoholu oraz na odwracanie następstw picia („koncentracja życia wokół picia”);

- uporczywe kontynuowanie picia alkoholu mimo świadomości szkód.

Uzależnienie można zdiagnozować, kiedy przez pewien czas w ciągu ostatniego roku (picia) występują łącznie co najmniej trzy z wymienionych wyżej objawów.

Gmina Miłakowo na dzień 30.11.2009 r. liczy 5.999 mieszkańców, w tym w Miłakowie 2.739, a w pozostałych miejscowościach gminy 3.260 osób.

Powyższe dane pochodzą z wydziału ewidencji ludności UM.

Pomocą MGOPS-u w roku 2009 objętych było 12 rodzin z problemami alkoholowymi. W/w ośrodek obejmował opieką 54 osoby w tym 2 rodziny, w których zaobserwowano zjawisko przemocy.

Rodziny objęte są pomocą finansową lub rzeczową. Dziewięć osób zostało zgłoszonych na badania do lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania sposobu leczenia.

Z informacji uzyskanych z Posterunku Policji w Miłakowie wynika, że w 2009 roku prowadzono 35 postępowań dotyczących prowadzenia pojazdów mechanicznych pod wpływem alkoholu. W sprawach o przemoc z udziałem nietrzeźwych policja interweniowała 35 razy.

Wystawiono 88 mandatów za spożywanie alkoholu w miejscu publicznym.

IV Dane dotyczące ilości punktów sprzedaży

Uchwała Nr XXIII/150/08 Rady Miejskiej w Miłakowie z dnia 28.08.2008 r. - ustala się liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w ilości 30 i liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży w ilości 15. Ustala się zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Miłakowo:

1. Punkty sprzedaży napojów alkoholowych nie mogą być usytuowane bliżej niż 30 metrów od obiektów:
 - a. Szkół
 - b. Przedszkoli
 - c. Kultu religijnego
 - d. Zakładów produkcyjnych
 - e. Obiektów sportowych
 - f. Plaż i kąpielisk

Odległość 30 metrów mierzy się od wejścia do miejsca sprzedaży do w/w obiektu w linii ciągu pieszego.

2. Zasady określone w pkt 1 nie obowiązują w przypadku, gdy jest to jedyny punkt w danej miejscowości sprzedający alkohol.

Wydano 6 jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wszystkie nowe zezwolenia opiniowała Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

V Stan zasobów w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w gminie

1. Lecznictwo odwykowe

W Miłakowie nie funkcjonuje żadna placówka zajmująca się uzależnieniami od alkoholu. Osoby z problemami alkoholowymi z naszej gminy mogą korzystać z profesjonalnej placówki pod nazwą Poradnia Leczenia Psychiatrycznego i Uzależnień w Morągu. Podstawową działalność poradni finansuje Narodowy Fundusz Zdrowia, ponadpodstawową - gmina w ramach zadania ujętego w Gminnym Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

2. Profesjonalności w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu i przemocy

W Poradni Leczenia Psychiatrycznego i Uzależnień są zatrudnione dwie specjalistki psychoterapii uzależnień oraz dojeżdżająca z Olsztyna lekarz psychiatra.

3. Inne formy pomocy

Pacjenci z naszego terenu na leczenie zamknięte mogą być kierowani do szpitala leczenia psychiatrycznego w Iławie lub w Olsztynie.

Współuzależnieni i uzależnieni uczestniczą w Warmińsko - Mazurskich Dniach Skupienia w Krynicy Morskiej i Zakroczymiu.

4. Grupy samopomocowe

Na terenie Gminy Miłakowo działa jedna grupa samopomocowa - Grupa AA „BARKA” dla uzależnionych.

5. Realizacja programów profilaktycznych

Od kilku lat w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Jana Pawła II w Miłakowie i Szkole Podstawowej w Boguchwałach budowany jest system profilaktyki, który jest w ciągłym rozwoju. Rok 2010 to kolejny, w którym realizować będziemy Szkolny Program Profilaktyki:

- profilaktyczny program „Spójrz inaczej” i „Spójrz inaczej na agresję”, „Zachowaj trzeźwy umysł” i inne.
- funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień Przemocy w Morągu, ul. Dworcowa 7.

W realizację programów profilaktycznych zaangażowana jest liczna grupa nauczycieli dobrze przygotowanych do pracy w tym zakresie. Bardzo ważnym jest traktowanie problemu systemowo i prowadzenie ciągłej pracy zarówno z dziećmi i młodzieżą jak i ich rodzicami i wychowawcami.

Kontynuowana jest współpraca z organizacjami i instytucjami, które realizują problematykę profilaktyki i propagowanie zdrowego stylu życia.

VI Cele programu

Cele strategiczne programu:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych.
2. Zmniejszenie rozmiarów problemów aktualnie występujących.
3. Podjęcie działań ograniczających zjawisko agresji wśród młodzieży i przemocy w rodzinie.
4. Propagowanie zdrowego stylu życia.

Cele szczegółowe programu:

1. Zwiększenie efektywności oddziaływań profilaktycznych i preferencyjnych poprzez:
 - doskonalenie metod i środków ww. oddziaływań;
 - ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez osoby niepełnoletnie;
 - stały rozwój edukacji i podnoszenie świadomości społeczeństwa, a w szczególności dzieci i młodzieży, w zakresie zagrożeń związanych ze spożywaniem substancji psychoaktywnych;
 - propagowanie postaw trzeźwościowych;
 - propagowanie zdrowego stylu życia.
2. Lepsza jakość współpracy między instytucjami, organizacjami pożytku publicznego oraz innymi podmiotami poprzez:
 - specjalistyczne szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego;
 - sprawniejszą koordynację działań służb i instytucji w zakresie pomocy w rodzinie.
3. Zwiększenie dostępności pomocy ukierunkowanej na osoby mające problemy związane z używaniem alkoholu i innych substancji, zwłaszcza osoby uzależnione oraz ich rodziny:

- działania polegające na pomocy psychologicznej, terapeutycznej, prawnej;
 - budowanie systemu informacji mieszkańców o możliwości korzystania z oferowanej pomocy.
4. Monitorowanie efektów pracy profilaktyczno - terapeutycznej, poprzez:
- ewaluację realizowanych programów;
 - sprawozdanie z realizacji zadań przez poszczególne podmioty;
 - kontrole.

VII Zadania

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu.

- Pomoc merytoryczna i finansowa dla Poradni Leczenia Psychiatrycznego Uzależnień w Morągu;
- Propozycja korzystania z działalności Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy w Biurze Pełnomocnika Burmistrza, ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Morągu ul. Dworcowa 7;
- Korzystanie z pomocy terapeutów w Morągu.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych polegająca na:

- przyjmowaniu wniosków w sprawie leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu;
- prowadzenie wstępnych rozmów i motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego;
- zasięgnięciu opinii i informacji o osobie zgłoszonej od policji, MOPS, szkół, środowiska
- kierowanie osoby zgłoszonej na badania do lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania sposobu leczenia;
- kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w sprawach zobowiązania do leczenia odwykowego.

2) Kontynuacja działań w kierunku udzielania wsparcia i pomocy osobom doznającym przemocy

- 3) Propagowanie wiedzy nt. uzależnień i przemocy (ulotki, broszury itp.)
- 4) Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- 5) Kontrola przestrzegania prawa w zakresie zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, kontrole punktów sprzedaży.
- 6) Monitorowanie problemów alkoholowych.
- 7) Inicjowanie polityki prozdrowotnej.
- 8) Współpraca z policją w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Zajęcia z grupami opiekuńczo - wychowawczymi i socjoterapeutycznymi dla dzieci i młodzieży z różnych grup wiekowych;
2. Realizacja w placówkach oświatowych Gminy Miłakowo programów profilaktycznych, kierowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli:
 - przedstawienia profilaktyczne zależne od zamówienia pedagoga szkolnego;
 - „Spójrz inaczej” – program wychowawczo-profilaktyczny, jeden z bloków tematycznych obejmuje:
 - Dbanie o własne zdrowie i profilaktyka uzależnień. Zajęcia z dziećmi są poprzedzone spotkaniem z rodzicami.

Ogólnopolska Kampania Profilaktyczna „Zachowaj trzeźwy umysł” - obejmujący między innymi Turniej Piłki Nożnej o Puchar Rady Rodziców, Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Burmistrza Miłakowa, Spartakiada Szkół im. Jana Pawła II, Festyn Rekreacyjno - Sportowy podsumowujący kampanię „Zachowaj trzeźwy umysł” i inne teatralne spektakle profilaktyczne oraz programy autorskie.

3. Organizacja bądź współorganizacja wycieczki zimowej i letniej dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych (kolonie profilaktyczne, półkolonie, obozy profilaktyczne):

„Zielona szkoła” itp. – Klasy VI nad morze.

„Wyjazd dzieci na kolonie letnie”

Coroczny wyjazd dzieci na „Zjazd Szkół im. Jana Pawła II do Częstochowy.

Obóz zimowy dzieci w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Miłakowie.

4. Włączenie się w ogólnopolskie kampanie.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązaniu problemów alkoholowych.

1. Udzielanie pomocy merytorycznej, organizacyjnej i finansowej, stała i systematyczna współpraca z placówkami gminnymi i innymi realizującymi własne programy profilaktyczne i propagującymi zdrowy styl życia (MDK, MGOPS, sąd, prokuratura, przedszkole, szkoły, policja, PARPA i inne);
2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się profilaktyką uzależnień (Uczniowskie Kluby Sportowe, Caritas, Kluby Sportowe, PCK, TPD, Policja, „Stowarzyszenie Miłakowo 2010”, „Stowarzyszenie o. Wł. Włodyki” i inne);
3. Wspieranie inicjatyw profilaktycznych osób i grup nieformalnych

Ponadto, zgodnie z przepisem art. 18² ustawy dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą nie tylko na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, ale również na realizację gminnych programów przeciwdziałania narkomanii. Zgodnie z przepisem art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych należy:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo - rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

VIII Postanowienia końcowe

1. Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

Przewodniczący - 120,00 zł

Sekretarz - 100,00 zł

Członek - 60,00 zł

Za każde posiedzenie komisji lub zespołu według sporządzonej listy obecności.

1. Źródło finansowania programu:

Źródłem finansowania Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki finansowe pochodzące z opłat za wydawanie i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Sposób realizacji Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz kosztów z tym związanych określa opisowy plan wydatków GKRPA w Miłakowie na 2010 rok na kwotę 66.150 zł.

Członkowie Komisji:

- 1) Łapczyk Anna -
- 2) Czajkowska Elżbieta -
- 3) Jankowski Rafał -
- 4) Maciura Kazimierz -
- 5) Kowalczyk Tadeusz -

Przewodniczący Komisji
Eugeniusz Piotrowski
Eugeniusz Piotrowski

